

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1282/2022
24.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Ранђеловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 246/20 од 22.03.2022. године и Вишег суда у Чачку Кж1 123/22 од 13.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Чачку К 246/20 од 22.03.2022. године и Вишег суда у Чачку Кж1 123/22 од 13.07.2022. године, у односу на окривљеног АА, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета,

На основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Да је дана ...2017. године у ..., у стању урачунљивости, поступајући у нужној одбрани, другог лако телесно повредио средством подобним да тело тешко повреди, тако што је у току туче коју је изазвао оштећени ББ, одбијајући од себе истовремени противправни напад ББ, из џепа извадио нож - бритву и истом замахнуо више пута према телу оштећеног ББ и сечивом бритве му нанео лаке телесне повреде, у виду посекотине у пределу задње стране левог рамена и посекотину задње стране леве надлактице и леве подлактице,

чиме би извршио кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. у вези са чланом 19. став 1. Кривичног законика,

Трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног АА из става 6. и 7. изреке првостепене пресуде падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К 246/20 од 22.03.2022. године окривљени ББ оглашен је кривим због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци коју ће издржати по правноснажности пресуде и одређено је да ће наведену казну окривљени издржати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, које просторије не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, а окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) месеци и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом обавезан је окривљени ББ да на име трошкова кривичног поступка и то обављеног вештачења суду исплати износ од 31.302,00 динара, а на име паушала износ од 4.000,00 динара на рачун Основног суда у Чачку, а окривљени АА је обавезан да на име трошкова кривичног поступка насталих пред ОЈТ у Чачку исплати износ од 14.835,44 динара, а суду на име вештачења износ од 12.000,00 динара и на име паушала износ од 4.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су оштећени ББ и АА ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 123/22 од 13.07.2022. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених ББ и АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Ранђеловић, поднео је захтев за заштиту законитости, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине у целости побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду или да побијане пресуде преиначи и на основу члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, након достављања захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 19. став 1. Кривичног законика прописано је да није кривично дело оно дело које је учињено у нужној одбрани, а ставом 2. истог члана да је нужна одбрана она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра или добра другог одбије истовремени противправни напад.

Нужна одбрана је основ који искључује противправност кривичног дела, односно основ који искључује постојање кривичног дела.

Не упуштајући се у оцену правилности и потпуности утврђеног чињеничног стања, што је задатак нижестепених судова, а свакако основ за правилну примену закона на одлучне чињенице, овај суд оцењује да је правни закључак првостепеног суда, изражен у изреци пресуде, а затим и другостепеног суда поводом испитивања основаности жалбе браниоца окривљеног АА, произашао из површне оцене да ли из критичног догађаја и поступања окривљеног АА произилази било који неопходан елемент нужне одбране, а то су истовременост, али и противправност напада на окривљеног АА од стране другог окривљеног и учесника у догађају, односно неопходност одбране од тог напада.

Сходно томе, а имајући у виду списе предмета, тачније изреку првостепене пресуде у којој је у тачки 1) и 2) обухваћен догађај у коме учествују АА и ББ, и у својству окривљених и у својству оштећених, Врховни касациони суд оцењује да је доведен у сумњу правни закључак из првостепене и другостепене пресуде, а то је да се у поступању окривљеног АА стичу законска обележја кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика односно да се из поступања окривљеног АА не могу извести елементи нужне одбране из члана 19. Кривичног законика.

Наиме, из чињеничног описа кривичног дела за које је тачком 1. првостепене пресуде, ББ оглашен кривим произилази да је критичном приликом исти у продавници случајно сусрео АА који је био са својом девојком, да му је том приликом прво упутио псовку, а затим га позвао да изађе испред продавнице, што је АА и учинио, након чега је ББ изашао за њим, наставио да га вређа, одвезао свог пса расе пит бул теријер и нахушкавао га на АА и његову девојку, па када је АА кренуо према градском тргу ББ га је сустигао и ударио ногом у леђа, а затим када се окренуо, и више пута песницом у пределу главе, наневши му лаке телесне повреде, описане у изреци пресуде, након чега се са АА потукао. У току ове туче, коју није изазвао, АА је извадио из џепа нож-бритву и истом замахнуо више пута према телу ББ и сечивом бритве му нанео лаке телесне повреде описане у изреци пресуде под тачком 2., како то произилази из чињеничног описа кривичног дела за које је АА оглашен кривим у овом делу првостепене пресуде.

Врховни касациони суд оцењује да из чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаних под тачком 2. изреке правноснажне пресуде, при чему овај суд има у виду догађај описан под тачком 1. изреке и поступање окривљеног ББ, произилази да је окривљени АА - након што је приликом случајног сусрета, без икаквог повода вербално и физички нападнут од стране оштећеног ББ, услед чега је задобио лаке телесне повреде - у току туче коју је изазвао оштећени ББ, из џепа извадио нож којим му је нанео лаке телесне повреде описане у изреци.

По налажењу овог суда, одбрана коју је окривљени АА применио за одбијање истовременог противправног напада оштећеног ББ, замахивањем ножем и наношењем посекотина истом, била је неопходно потребна за одбијање напада и сразмерна нападу имајући у виду континуитет и интензитет напада и одбране. Интензитет напада који се кретао од вербалног, уз претњу псом, а затим и физичког, и наношење више удараца песницом у пределу главе, на које је окривљени узвратио тако што се упустио у тучу са њим, током које је извадио нож, по оцени овог суда била је једина могућност да од себе одбије истовремени противправни напад оштећеног ББ.

Из наведеног произилази да се у конкретном случају ради о поступању окривљеног АА у нужној одбрани (члан 19. став 1. Кривичног законика), што у смислу члана 19. став 2. Кривичног законика, произилази из чињеничног описа радњи извршења кривичног дела за које је он оглашен кривим тачком 2. изреке правноснажне пресуде.

Како према одредби члана 19. став 1. Кривичног законика, дело учињено у нужној одбрани није кривично дело, то је Врховни касациони суд, налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Ранђеловића основан, преиначио побијане правноснажне пресуде тако што је окривљеног АА, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2 у вези става 1. у вези члана 19. став 1. Кривичног законика.

Из свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП те члана 265. став 1. ЗКП у погледу трошкова кривичног поступка, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић